

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 812

van **CATHY COUDYSER**

datum: 17 september 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Visserijsector - Opleidingen

Om tegemoet te komen aan de bemanningsproblematiek aan boord van de Vlaamse vissersvaartuigen, is het meer dan nodig om de krachten te bundelen en ernstig te investeren in opleiding en vorming van vissers en reders. Essentieel daarbij is de samenwerking tussen sectorpartners en kennisinstellingen om te komen tot kwalitatieve vorming en opleiding, niet enkel voor starters maar continu doorheen de loopbaan van vissers en reders. Dit is een investering op lange termijn, waardoor de instroom van vissers op de arbeidsmarkt gegarandeerd kan worden.

Volgens cijfers van het Sociaal Secretariaat van de Kust is nu al 18% van de erkende zeevissers boven de 55 jaar. Ook is de groep onder de 40 jaar het kleinst: 44% van het totaal. Daarom blijft het voor de sector een grote uitdaging om goed opgeleide jongeren of starters te vinden.

Op dit ogenblik zijn er, naast de bestaande visserijopleidingen in het Maritiem Instituut Mercator Oostende in het secundair en deeltijds onderwijs, ook opleidingen voor volwassenen en dit zowel bij VDAB Zeebrugge (Roerganger en Motorist 221kW) als in het Maritiem Instituut Mercator (schipper beperkt vaargebied en Motorist 750 KW).

Om de toekomst van de visserijsector te garanderen, is het essentieel om goed opgeleide en gemotiveerde vissers en reders te laten instromen.

1. Beschikt het departement Landbouw en Visserij of het departement Economie en Werk over bijkomend cijfermateriaal over alle vormen van opleidingen die bestaan en nodig zijn om het beroep van visser uit te oefenen? Kan de minister ook een overzicht bezorgen van alle instanties die erkende attesten, nodig voor het beroep van visser, afleveren?
2. Beschikt de minister over cijfers wat betreft de deelnemers aan de opleidingen voor volwassenen aan VDAB Zeebrugge en het Maritiem Instituut Mercator? Zo ja, kan zij de cijfers van het afgelopen jaar bezorgen? Graag opsplitsing per provincie. Kan de minister een evolutie van deze cijfers van de laatste 5 jaar geven?
3. Heeft de minister, naast de opleidingen aangeboden door VDAB en het Maritiem Instituut Mercator, weet van andere kanalen waar maritieme opleidingen voor volwassenen worden aangeboden? Zo ja, kan zij ook voor deze opleidingen de cijfers van het afgelopen jaar bezorgen? Graag opsplitsing per provincie. Kan de minister een evolutie van deze cijfers van de laatste 5 jaar geven?

4. Beschikt de minister over cijfers in welke mate geslaagden uit de verschillende opleidingen uiteindelijk in de visserijsector belanden? Zo ja, kan zij de cijfers van het afgelopen jaar bezorgen? Graag opsplitsing per provincie. Kan de minister een evolutie van deze cijfers van de laatste 5 jaar geven?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 812 van 17 september 2020

van **CATHY COUDYSER**

1. Het Departement Landbouw en Visserij en beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie beschikken niet over de gevraagde informatie.

VDAB beschikt enkel over cijfers van het Maritiem centrum van Zeebrugge. Volgende opleidingen in het Maritieme centrum van Zeebrugge betreffen het beroep van visser:

- Motorist 221 kW
- Roerganger
- Voorkoming van vervuiling op zee
- Basic Safety training

Naast dit centrum, is er in Vlaanderen maar één andere maritieme school met specialisatie visserij voor volwassenen, nl. het Maritiem Instituut Mercator Oostende. Het centrum voor volwassenenonderwijs CVO Scala biedt eveneens maritieme opleidingen aan (<https://cvoscala.be/nl/opleiding/maritieme-opleiding-dek-283>). Ik heb vanuit mijn bevoegdheden geen zicht op de inschrijvingscijfers van deze opleidingen.

Via onderwijskiezer.be kan nagegaan worden welke studierichtingen/opleidingen je in het reguliere onderwijs kan volgen om dit beroep te leren.

Bij alternerende opleidingen (gericht op leerlingen van 15 tot 25 jaar) wordt het onderscheid gemaakt tussen de sectoren zeevisserij en de binnenvaart. Er bestaan voor de zeevisserij geen opleidingen Duaal Leren, maar wel drie opleidingen onder het Leren & Werken stelsel. Deze opleidingen worden aangeboden door GO! Maritiem Instituut Mercator Oostende. Het betreft de volgende drie DBSO opleidingen:

- Motorist 221kw
- Roerganger
- Schipper beperkt vaargebied

Binnen de leertijd worden er geen maritieme opleidingen aangeboden.

Binnen de ondernemerschapstrajecten bij de SYNTRA biedt Syntra Midden-Vlaanderen uitsluitend binnenvaartopleidingen en dus geen maritieme opleidingen aan. Het opleidingsaanbod van Syntra Midden-Vlaanderen is afgestemd op de examens professionele vaarbewijzen en patenten van de Vlaamse Waterweg. Het gaat concreet om matroos binnenvaart, stuurman binnenvaart en binnenvaartondernemer en dat via verschillende opleidingsformules afgestemd op de verschillende doelgroepen.

2. Tabel 1 geeft de evolutie van het aantal deelnemers in opleidingen voor de visserijsector in VDAB Zeebrugge in de afgelopen 5 jaar. De cijfers van 2020 zijn een tussentijds cijfer en kunnen pas op het einde van het jaar een volledig beeld geven en correct vergeleken worden met de voorbije jaren. De cijfers situeren zich enkel in West-Vlaanderen. Een opdeling naar provincies is daarom niet relevant. Voor certificering van Basic Safety Training kunnen er geen individuele cijfers voor visserij worden opgegeven, deze zitten omvat in het totaal van zeevarenden.

Tabel 1. Evolutie van het aantal deelnemers in opleidingen voor de visserijsector in VDAB Zeebrugge in de periode 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Motorist 221 kW	7	10	8	6	8	6
Roerganger	8	7	11	8	11	6
Voorkoming van vervuiling op zee	38	23	29	15	16	4

Vanuit mijn bevoegdheden heb ik geen zicht op de deelnemers aan opleidingen in het Maritiem Instituut Mercator.

3. VDAB noch SYNTRA Vlaanderen hebben cijfermateriaal van andere opleidingsverstrekkers die maritieme opleidingen aanbieden.
4. Mijn diensten beschikken niet over deze informatie.

VDAB kan enkel uitstroomcijfers geven voor de eigen opleidingen. Tabel 2 geeft de cijfers betreffende uitstroom naar de visserijsector vanuit VDAB Zeebrugge voor de provincie West-Vlaanderen.

Aangezien 2020 nog niet is afgelopen, is het cijfer voor dat jaar nog niet volledig.

Tabel 2. Uitstroomcijfers vanuit de opleidingen VDAB Zeebrugge naar de visserijsector (provincie West-vlaanderen) in de periode 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Motorist 221kW	4	10	8	4	4	5
Roerganger	4	2	3	5	4	2